

Nr 371

Av herr Boman m. fl., om statsbidrag till Grännaskolan.

(Lika lydande med motion 470 i Andra kammaren)

I sitt utlåtande över motionerna I: 253 och II: 199 till 1964 års riksdag skrev statsutskottet bl. a.: »Utskottet förutsätter dock att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på Grännaskolans ekonomiska förhållanden och därest detta visar sig nödvändigt, innan förut berörda utredning slutförts, överväger möjligheterna att inordna skolan under förevarande anslag eller anslaget till bidrag till vissa internatskolor m. m.»

I årets statsverksproposition har Grännaskolan icke blivit föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Skolan synes sålunda få genomföra sitt tredje läsår utan driftbidrag. Under hänvisning till utredningen om de utlandsvenska barnens skolgång har samhällets stödåtgärder i stort sett bibehållits oförändrade. Denna i andra sammanhang normala ståndpunkt skapar speciellt stora finansieringsproblem för en skola under utbyggnad eftersom det är just startåren som kräver extra mycket kapital till såväl investeringar som till driften.

Skolans huvudman, Stiftelsen Kursverksamheten vid Stockholms universitet, har icke ansett sig kunna ta ut de onormalt höga avgifter som en full kostnadstäckning skulle medföra. Detta har skett av studiesociala skäl och för att icke försvåra eller omöjliggöra en bredare rekrytering. Skolan har byggts ut under de tre senaste åren och har i nuläget 130 elever, varav 103 boende på skolan. Till hösten beräknas skolan kunna ta emot ytterligare ca 55 elever, varav 40 boende på internatet.

Grännaskolan har tillkommit under en tid, då kreditsvårigheterna är besvärande och driftkostnaderna (i första hand lärarlönerna) ständigt stegras. Huvudmannen har vid sidan av egna investeringar och kostnader för upplånat kapital också fått bära betydande driftunderskott. Den ekonomiska belastningen är sådan, att huvudmannen kan tvingas att höja de redan höga avgifter som nu tas ut av eleverna. Huvudmannen är väl medveten om att det i hög grad är statsmakternas intresse för skolan som möjliggjort dess tillkomst. Härför talar såväl de statsbidrag på 1 068 400 kronor som utgått till elevhem som det förhållandet att skolan redan från starten erhöll examensrätt. Av denna anledning önskar huvudmannen icke i nuläget tillspetsa situationen genom att göra gällande att skolans existens är hotad om den sedan icke erhåller statsbidrag till driften.

Det är främst med hänsyn till skolans syfte att kunna tjäna de utlandsvenska barnen såväl som andra barn som är i behov av en skolgång på

en internatskola som huvudmannen är obenägen att ytterligare höja elevavgifterna eller belasta kommande år med ytterligare lån för att täcka uppkomna driftunderskott. I ett sådant läge är det oundvikligt att frågan om ett driftbidrag till Grännaskolan på nytt väckes.

Grännaskolan är också till hela sin karaktär en försöksskola. Här prövas i full utsträckning och hittills med stor framgång många av de studiemetoder, som förutsattes ingå i de nya skolformerna och som f. n. är föremål för intensiv debatt inom alla för pedagogiskt utredningsarbete intresserade grupper i vårt land. Bl. a. tillämpas undervisning i storklass, smågrupp och schemalagda biblioteksstudier med bl. a. konsekvent genomförd betingsläsning och integrerad undervisning. I orienteringsämnena och således inte bara i främmande språk undervisar utländska gymnasielärare. Detta har redan klart gett vid handen att elevernas språkfärdigheter blir större än i motsvarande andra skolformer. Inriktningen på ett mera internationellt lärostoff har i hög grad fångat elevernas intresse, och sammanfattningsvis kan sägas att eleverna undantagslöst upplever sin studiesituation som meningsfull och stimulerande. Det som varje skola bör sträva efter, nämligen att skapa gynnsamma inlärningstillfällen för eleverna, synes i hög grad ha skett vid Grännaskolan.

Just på grund av Grännaskolans karaktär av försöksskola borde det ligga i samhällets intresse att Grännaskolan redan för nästa budgetår kommer i åtnjutande av statligt stöd till driften.

Av ovan anförda skäl hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta om ett driftbidrag till Grännaskolan av den storleksordning som utgår till vissa internatskolor.

Stockholm den 27 januari 1965

Rudolf Boman

Holge Ottosson

Göran Karlsson

Nr 372

Av herr Boman m. fl., om ökat anslag till kungl. biblioteket.

(Lika lydande med motion nr 455 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1965

Rudolf Boman

Mary Hultell

Thorsten Larsson

Gunvor Stenberg

Lennart Wanhainen

H. Bertil Lidgard

Nils Theodor Larsson

Erik Alexanderson